

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Deres ref:

Vår ref:
2015/119-445/2015

Saksbeh:
Tove Hunnålvatn
Tlf: 78 47 65 02

Arkivkode:

Dato:
04.02.2015

Høringsuttalelse - Endringer i lov om interkommunale selskaper

Nordkapp kommune viser til høringsbrev – Forslag til endringer i lov om interkommunale selskaper.

Formannskapet i Nordkapp gjorde i møte 2.2.15 følgende vedtak:

Høringsuttalelse:

Nordkapp kommune avgir følgende høringsuttalelse til de foreslåtte endringene i lov om interkommunale selskaper:

Nordkapp kommune vurderer at de økonomiske og administrative konsekvensene av den foreslåtte endringen er større enn departementet skisserer.

Kravet til forsvarlig egenkapital antas å innebære at kommunene må skyte inn ytterligere kapital i sine interkommunale selskaper i forhold til dagens nivå. Per i dag er deltakerkommunene garantister for "sine" interkommunale selskapers forpliktelser, og midlene ligger i stor grad hos kommunene selv. Med krav til forsvarlig egenkapital hos det enkelte interkommunale selskapet, innebærer det at midler må flyttes fra kommunene og inn i det enkelte interkommunale selskapet. Det påpekes at flere interkommunale selskaper har betydelige pensjonsforpliktelser og med dagens regnskapspraksis hvor pensjonsforpliktelsen balanseføres, kan dette føre til at egenkapitalen må være svært høy for å være forsvarlig. Krav til forsvarlig egenkapital kan medføre betydelige kostnader for kommunene, og vil også kunne ramme kommunenes likviditet hardt.

Kravet til forsvarlig egenkapital gjelder alle interkommunale selskaper, også de som driver utelukkende ut fra allmennyttige formål. Kostnadene med å opprettholde en forsvarlig egenkapital kan føre til at IKS blir en mindre attraktiv selskapsform for å løse slike oppgaver.

Den foreslåtte endringen kan være en fordel for hver enkelt deltaker, da deltakernes økonomiske ansvar begrenses til innskutt kapital. Det påpekes imidlertid at deltakerne kan ha så sterke interesser i å bevare et interkommunalt selskap at selskapsdeltakerne i praksis vil stille med nye

innskudd til selskapet på en slik måte at konkurs er uaktuelt. Dette gjelder særlig for selskaper som også løser rene kommunale oppgaver, for eksempel renovasjon. Situasjonen kan i disse tilfellene bli ganske lik som i dag, selv om ansvaret formelt sett er begrenset til innskutt kapital. Deltakerne vil i slike tilfeller i praksis opptre som garantist for selskapet gjennom å tilføre nye midler ved behov, noe som igjen kan tenkes å påvirke lånevilkårene som selskapet oppnår.

Forslaget vil ha økonomiske konsekvenser for de interkommunale selskapene. Den foreslåtte endringen av IKS-loven har som intensjon å motvirke at interkommunale selskaper får gunstigere lånebetingelser enn andre selskaper som driver næringsvirksomhet, og dermed en konkurransevridende fordel sammenlignet med private selskaper. Dette innebærer også at låneforpliktelser vil bli dyrere for interkommunale selskaper.

For interkommunale selskaper som ikke driver en økonomisk aktivitet etter EØS-avtalen eller næringsvirksomhet etter kommuneloven § 51, vil det fremdeles være tillatt med støtte, eksempelvis en garanti. Slik garanti kan redusere risikoen for långiver, og dette vil gjøre at disse typene av interkommunale selskaper fremdeles vil ha mulighet til å få bedre lånebetingelser. Deltakerne må da selv vurdere lovligheten av slike garantier.

Flere interkommunale selskaper driver både med kommunale oppgaver samtidig som det selges tjenester til andre.

Nordkapp kommune er blant annet deltaker i IKA Finnmark IKS, som har som hovedformål "å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal fungere som arkivdepot for eierne". Samtidig følger det også av selskapsavtalen at "IKA Finnmark IKS har ikke erverv som formål, men kan selge kompetanse og arkivtjenester til andre så lenge dette ikke går utover hovedformålet".

Et annet selskap som Nordkapp kommune er deltaker i er Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS. Dette selskapet er et resultat av museumsreformen etter vedtak i Stortinget, jf St. meld. nr 22 (1999-2000). Formålet for dette selskapet er utelukkende å videreføre museumsdrift i hver eierkommune, men med bedre ressursutnyttelse og større mulighet for faglig utvikling. Museumsdrift er en ikke lovpålagt oppgave, men må regnes som allmennyttig formål, ikke erverv som formål. Selskapet konkurrerer ikke i et marked med andre private aktører, men selger museumsfaglige tjenester så lenge dette ikke går utover hovedformålet.

For de selskapene som driver både økonomisk aktivitet og allmennyttige tjenester, vil det bli vanskelig å skille ut hvilken del av driften som kan gis garanti for. Det antas at en støtte til et interkommunalt selskap som har kombinerte oppgaver vil være i strid med EØS-avtalens regler om offentlig støtte, da det kan være vanskelig å påvise at støtten kun har gått til den allmennyttige delen av driften, og ikke til forretningsdriften. Den foreslåtte endringen kan derfor føre til merarbeid for kommunene, da det som følge av endringen må vurderes av kommunen om dagens organisering og fordeling av oppgaver i interkommunale selskaper er praktisk, også sett i lys av risikoen ved å gi garanti som kan vise seg å være ulovlig offentlig støtte etter EØS-avtalen.

Den foreslåtte lovendringen kan medføre at det vil være best å fordele allmennyttige tjenester som kan motta offentlig støtte, og forretningsdrift i ulike selskaper. Den foreslåtte endringen vil

dermed kunne innebære at det må foretas en omdanning av selskaper til eksempelvis aksjeselskaper, eller at det må skje en annen fordeling av oppgaver mellom ulike interkommunale selskaper enn i dag. Dette kan medføre en betydelig belastning på kommunene. På bakgrunn av ovennevnte ber Nordkapp kommune om at konsekvensene av den foreslåtte lovendringen vurderes og fastsettes nærmere.

Vedlegg: Saksutredning til formannskapet 2.2.15

Med hilsen
Nordkapp kommune

Tove Hunnålvatn
stabssjef